
Redactioneel: Hoogconjunctuur

Het zal de scherpe lezer van Stromingen niet zijn ontgaan dat het eerste nummer van 2018 later op de deurmat valt dan normaal. Nu verscheen het laatste nummer van 2017 pas in januari, maar toch. De vertraging werd veroorzaakt doordat de kopij begin dit jaar maar mondjesmaat binnenkwam. Navraag bij vakgenoten leert dat de Nederlandse hydrologen het druk hebben, het gevolg van de hoogconjunctuur: vacatures worden niet meer opgevuld en iedereen werkt zich een slag in de rondte om het werk af te krijgen. Het schrijven van een artikel nadat het project of onderzoek is afgerond is lastig als de volgende klus alweer begonnen is. Voor ons NHV-lijfblad zou het goed zijn als de Italiaanse populistische en Amerikaanse protectionistische wereld weer in een recessie trekken. Dan hebben de Nederlandse hydrologen weer tijd voor het schrijven van Stromingenartikelen. Mocht dit niet snel gebeuren, dan is het goed te bedenken dat het schrijven van Stromingenartikelen niet aan vaste tijden gebonden is, ook artikelen geschreven buiten kantooruren worden goed gelezen!

De lacune in artikelen wordt in dit nummer ruimschoots goed gemaakt door materiaal in een nieuwe rubriek: de *extended abstracts*, met name bedoeld voor studenten en promovendi om hun werk onder de aandacht te brengen. Twee van de *abstracts* (door Sija Stofberg en Sara Eeman) gaan over de dynamiek van zoete grondwaterlenzen en samen met het artikel van Gijs van Dijk (over het effect van zout water op de doorlatendheid van waterbodems) hebben we na 14 jaar eigenlijk een vervolg op de NHV-verziltingsspecial. Destijds gingen de artikelen over meten en modelleren van verzilting en de risico's voor de drinkwatervoorziening. De twee *abstracts* en het artikel in dit nummer gaan in op de gevolgen van zeespiegelstijging en klimaatverandering. Het derde *extended abstract* van Martin Bloemendal heeft ook een duidelijke link met klimaatverandering (en mitigatie daarvan) en beschrijft hoe de ondergrond maximaal benut kan worden om met bodemenergie de uitstoot van broeikasgassen in de bebouwde omgeving te verminderen. Het *extended abstract* maakt duidelijk dat bodemenergie inmiddels zo populair is, dat de ondergrond in stedelijk gebied overvol raakt en dat plaatsing en aansturing van systemen beter op elkaar afgestemd moeten worden.

Dat klimaatverandering ons vakgebied bezighoudt bleek dit jaar al meerdere keren: in januari werd in kranten gemeld dat Ruimte voor Rivier een succes was, want er kwam net geen overstroming. Eind mei stond in het teken van tropische temperaturen en regenbuien, waaruit de noodzaak voor gemeentelijke waterstresstesten en stedelijk waterbeheer weer eens duidelijk werd. De redactie van Stromingen anticipeerde hier al op en heeft met Sjoerd Wester een nieuw redactielid in de gelederen gesloten die juist op dit terrein actief is.

Tot slot, wil ik wijzen op het NHV-symposium Historische Hydrologisch Onderzoek dat op 11 september zal plaatsvinden op initiatief en georganiseerd door Flip Witte. Kernvraag is of we in staat zijn het hydrologisch verleden op een aannemelijke wijze

te reconstrueren. Dit terwijl we zonder problemen hydrologische voorspellingen lijken te maken tot 2050 of 2100. Een interessante vraag, zeker gezien de drukte van hydrologisch Nederland in deze dagen van hoogconjunctuur.

MB